

**Uunga siunnersuut: Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut
peqataasussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu**

Inatsisartut inatsisaat

Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Peter Poulsen, Siumut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Frederik Nielsen, Demokraatit, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqtigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Mariia Simonsen, Inuit Ataqtigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Lars Poulsen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napaattooq, Naleraq

UKA 2022-mi ulloq 4. oktober 2022 siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap sunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuut soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni allannguutissanut sisamanut tunngavoq; allannguutit marluk erseqqissaataasut aammalu allannguutit marluk, oqaasertaliussinikkut 2022-mi aningaasanut inatsimmut ilanngunneqartut, matumuunakkut inatsimmut atuuttumut ilanngunneqartussatut siunnersuutigineqartut.

2. Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuut UKA22/41-mut (soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissap atorunnaarsinneqarnissaanik aalajangiiffigisassatut siunnersuummut) ataqatigiisillugu oqaluuserineqarpoq. Tamanna qularnanngitsumik siullermeerinninnermut sunniuteqarpoq, tassami oqallinneq inatsisissatut siunnersuummi matumani allannguutitut tigussaasunut tunngavallaarnani soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinerup pisariaqassusianut anner-tunerusumik tunngammat. Immikkoortoq 141 taama iluseqartillugu aappasaaniigassanngor-tinneqarpoq immikkoortorlu 109 Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititalia-mit suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq.

3. Tusarniaanermut akissutit

Tusarniaanermut akissutit inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarsimapput, tamannalu Inatsisartut Siulittaasoqarfiata ilusiliinissamut piumasaqaataanut naapertuuppoq.

4. Apeqqutit

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnerminut atugassamisut apeqqutit arlallit akineqarnissaat Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisumut qinnutigaa. Ataatsimiititaliap apeqqutaasa Naalakkersuisullu akissutaasa assilineri isumaliutissiisummut ilanngussaq 1-itut aamma 2-tut ilanngunneqarput.

5. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Inatsisissatut siunnersuut soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaati-taaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 21, 28. november 2016-imeersumi, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 18, 30. november 2020-mi allanngortinneqartumi, allannguinermut tunnga-voq. Allannguinerit immikkoortunut sisamanut ukununnga tunngapput:

1. Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinernut Centralforeningen for Stampersonels Pensionsfondimi (CS-Pensionsfond) imaluunniit HKKF-fondenit pilersinneqar-tunut akiliuteqarnerit inatsimmi piumasaqaatinik malinninnerannik erseqqissaaneq. Illersornissaqarfimmi atorfillit ilaat, Kalaallit Nunaanni sulisut, atorfeqartitaanertik naapertorlugu CS-pensionsfondenimut imaluunniit HKKF-fondenit akiliisartut Naalakkersuisut paasissutissiipput.
2. Tunniunneqartartut inuup tjenestemanditut soraarnerussutisiassaasa aalajangersarne-qarnerannut tunngaviusut imm. 2-mi nr. 1-4-mi aalajangersakkani ilaanerannik erseqqissaaneq.

3. Inatsisartut inatsisaanni § 3, imm. 1-4-mi isertitanut killigitat 100.000-init 125.000-inut aammalu 150.000-init 175.000-inut qaffanneqassasut siunnersuutigineqarpoq.
4. Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 2-mi minnerpaaffiliussap 2.000-init 4.000 kr.-inut qaffanneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaataitanermit allannguutissatut siunnersuutit annertunerusumik oqallinnissamut tunngavissiinnimmata ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Tamanna ima paasineqarsinnaavoq; inatsisissatut siunnersuummi allannguutissatut siunnersuutigineqartut amerlanerussuteqartunit taperserseqartut. Oqaatigineqassaarli soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaataitaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat ataatsimut isigalugu siunertaminik eqquutsinersoq assigiinngitsunik isumaqarfigineqarmat. Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaataitaneq partiit akornanni qularnartoqartinneqarmat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Ilaatigut tunngavilersuutigineqarpoq soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaataitaneq eqquinerlummat aammalu innuttaasunut aningaasaqarnikkut atugarlioreersunut aningaasaqarnikkut pitsaanngitsumik kinguneqarmat. Isumakuluutit tamakku siunnersuummik siullermeerinninnermut, oqaatigineqareersutut soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissaq pillugu Inatsisartut inatsisaata atorunnaarsinneqarnissaanik aalajangiiffigisassatut siunnersuummut (imm. 141) atatillugu ingerlanneqartumut, sunniuteqarput.

Isertitanut killigitat 100.000-init 125.000 kr.-inut aammalu 150.000-init 175.000 kr.-inut qaffanneratigut taamatullu Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 2-mi minnerpaaffiliussap 2.000-init 4.000 kr.-inut qaffanneratigut siunnersuutip akissaatikitsunut aningaasaqarnikkut kingunerisassai Naalakkersuisunit annikillisarinarneqarsimasut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Innuttaasut ukioqqortunerit amerliartorfianni inuiaqatigiit agguataagaaneranni allannguutit aqutsiviginissaanni soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaataitanerup pisariaqartumik sakkussaananerani Naalakkersuisut isumaqarnerat ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit isumaqatigineqarpoq. Soraarnerussutisiaqalernissamulli aaqqissuussinermut peqataasussaataitanerup atuutsinneqalernera aallaqqaammut sanngeequteqarsimavoq, taakkulu ilaatigut erseqqissaatit iluarsisutillu, maanna inatsisissatut siunnersuutip imarisai, aqputigalugit iluarsinarneqarput. Tamannalumi ataatsimiititaliap apeqqutaanut Naalakkersuisut akissutaannit takuneqarsinnaavoq, tamatumani ilaatigut soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaataitaaffiusup atuutilersinneqarnera Naalakkersuisunit qanoq misilittagaqarfigineqarnerisooq apeqputigineqarluni. Apeqputit pissutsinik soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaataitaaffiusup nassataanik ataatsimiititaliap oqaluserinninneranut paasinarsisitsinissamut pingaarnertut tunnganerupput. Tassungaa atatillugu apeqputit akissutillu ilanngussaq 1-itut aamma 2-tut ilanngunneqartut innersuussuutigineqarput.

Inatsimmik piviusunngortitsinnginnermi inatsisit nutaat sukumiisumik misissorneqartarnissaat anguniarneqartuartariaqarmat ataatsimiititaliamit erseqqissaatigineqassaaq. Taamaaliornikkut matumanisut pisut pinngitsoortinniarlugit aammalu inatsisip siunertaminik eqquutsitsinissaa qulakkeerneqaaqqullugu. Inatsisip siunertaminik naammassinninneranik Naalakkersuisut isumaqarnerat ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartumit isumaqatigineqanngilaq, taamaattumillu isumaqarluni soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaataaneq pillugu inatsit atorunnaarsivinneqartariaqartoq, taamaaliornikkullu soraarnerussutisiaqalernissamut katersisarneq innuttaasunit nammineq akisussaaffigineqarluni nammineq piumassuseq naapertorlugu ingerlanneqaleqqullugu.

6. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasatigut kingunerisassat siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allaaserineqarput. Tassani allassimavoq siunnersuut piffissami sivikitsumi pisortanut aningaasatigut kinguneqassanngitsoq. Tassunga atatillugu Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 2-mi minnerpaaffiliinerup 2.000-init 4.000 kr.-inut qaffanneqarnissaanik siunnersuut akileraartarnermut ingerlatsiviup inatsimmik aqutsinermini artukkersugaanerata annikillineranik nassataqartussatut naatsorsuutigineqartoq Naalakkersuisut paasissutissiisut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Naalakkersuisut nangillutik paasissutissiipput siunnersuutikkut allannguutit inuiaqatigiit aningaasaqarnikkut attassisinnaanerannik ajornartorsiummik sakkortuseriartitsissasut, tassami inatsisip piviusunngortinneqarneratigut innuttaasut ilaat soraarninngornerminni imminut pilersornissamut annikinnerusumik tapeeqataassammata.

Kiisalu innuttaasut isertitakitsut, atorfeqarnikkut soraarninngornissaminnut ileqqaanngitsut, aningaasat tigusartagaasa piffissaq sivikitsoq eqqarsaatigalugu qaffannissaat siunnersuutikkut periarfissinneqassasoq paasissutissiisutigineqarpoq. Tamatumali kingunerissavaa innuttaasut taakku soraarninngorunik aningaasat tigusartagaasa ikinnerulernerat.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqtiginneersut, Siumumeersullu siunnersuut akuerineqassasoq inassutigaat.

Inassuteqaammut tunngatillugu Inuit Ataqtigiiit aamma Siumut amerlanerussuteqarlutik ima oqaaseqaateqarput:

”Siullermik amerlanerussuteqartunit pisariaqarsorivarput pinngitsoorneqarsinnaanngitsoq inatsisip annerusumik Kalaallit Nunatsinni paasissutissiisutigineqartariaqartoq.

Aappaattut inatsisip atuutsilersinneqarneraniit pissusissamisut ingerlasimanera amerlanerussuteqartunit apeqquserparput, tassami inatsisip atuutsinneqarnerani marloqiusamik ileqqaartitsisoqarnerasoq maannangaaq uppernarsillugu nalileruminaatsikkatsigu. Taa-

maattoqarsimappat Naalackersuisut piaartumik – tamatuma iluarsineqarnissaa siunertaralugu – aaqqiissutissamik siunnersuuteqassappata pissusissamisuusaaq.

Pingajuattut pingaaruteqarpoq qulakkiissallugu inatsisip eqqortumik malinneqarnissaa aammalu inatsimmi ilaatinneqartariaqartut kisimik ilaatinneqarnissaat.

Sisamaattut isumaliutissiissutip suliarinerani amerlanerussuteqartut maluginiarparput, suli inatsit atuuttoq pitsanngoriaateqartinneqarsinnaasoq. Eqqarsaatigeqqunarpoq Naalackersuisut piareersaateqarsinnaannginnersut, ileqqaartussaataanerup minnerpaaffilernerneqarsinnaaneraniq eqqarsaateqaqqullugit. Taamaaliornikkut maanna akissarsianit peersissutaasinnaasut, isertitaqassutsimut naleqqussarneqarsinnaanngornissaat anguneqassagaluarpoq, tamanut atoruminarnerusumik nammaqatigiinnerusumillu aaqqiissuteqarnikkut.

Tallimaattut utoqqaat pillugit periusissiamik, napatitsinermut siuariartornissamullu pilersaarusiamik aammalu akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissamik suliaqarnermi soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuusinermut peqataasussaataaneq pillugu inatsisip ilanngunneqarnissaa amerlanerussuteqartut Naalackersuisunut kaammattuutigaat, tamatumani siunertarineqarluni utoqqartatta inuuniarnikkut pitsaasunik atugaqarnissaannik pilersitsinissaq eqqarsaatigalugu maanna ileqqaarutaasussat annertussusiannik naliliinissaq.”

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Naleqqameersup Demokraatineersullu siunnersuut itigartinneqassasoq inassutigaat.

Inassuteqaammut tunngatillugu Demokraatit ikinnerussuteqarlutik ima oqaaseqaateqarput:

”Qularutigineqassanngilaq, aningaasatigut oqimaassaqimmat naammattusaarinissaq, pisortanit utoqqalinersiutaannarnik isertitaqaraanni. Tamanna tunngavigalugu Demokraatit isumaqarput, silatusaarnerusoq privaaitut soraarnerussutisianik ileqqaaraanni, aningaasaqarnikkut toqqissisimasumik utoqqalinissaq anguneqarnerusinnaammat.

Taamaattumik UKA2016-mi amerlanerussuteqangaatsiarluta partiit IA, Siumut, Naleraq, Demokraatit aamma Atassut, soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuusinermut peqataasussaataaneq eqqupparput. Taamanili innuttaasuni partiinilu oqallinnerujussuaqalerpoq, inatsit qanoq ingerlanersoq. Taamani tamatta isumaqatigiissutigaarput inatsimmi siunertat pitsaasuusut taamatuttaarlu isumaqatigiissutigalugu inuiaqatigiit ajornartorsiutigigaat, amerlavallaat utoqqalinissaminnut ileqqaartannginnerat.

Uanili ajoraluartumik nassuerutigisariaqarparput, inatsit siunertarineqartutut atuutinngimmat. Assersuutigalugu takuvarput, inoqartoq, pinngitsaalisaasumik ileqqaartinneqartunik naak, allami soraarnerussutisiaqarnermik aaqqissuusami ilaagaluarlutik. Taakku saniatigut inatsit imaasillugu allanngortinneqarsimavoq, minnerpaamik isertitallit soraarnerussutisiaqarnissamut ileqqaartariaqanngitsut. Uffa taakku, aaqqissuusami pingaarnertut eqqarsaatigineqaraluartut.

Tamanna peqqutigalugu soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuusinermut peqataasussaataanermit innuttaasut sipaagaqartussaatilernissaat naapertuutinngilaq. Taa-

maattumillu soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaatitaaneq pillugu inatsi atorunnaarsinneqassasoq Demokraatit isumaqarput”

Inassuteqaammut tunngatillugu Naleraq ikinnerussuteqarlutik ima oqaaseqaateqarput:

“Naleqqamiit ikinnerussuteqarnermut oqariartuut tunngaveqarpoq Inatsisartuni Partiit amerlanerussuteqartut immikkoortoq 141 itingartimmassuk, kingunerisaanillu peqataasariaqarluta maanna aaqqiinernut.

Innuttaasut eqqugaanissaat, avaqqunneqarsinnaannginnera ajuusaarnarpoq. Sualummik akit qaffakkiartornerat eqqarsaatingalugu innuttaasut kaasarfiinik aallerneq, utoqqalinissaannut ileqqaarinninneraarluni, puigorlugu ullumikkut aamma inuuniapiloorneq piusoq.”

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

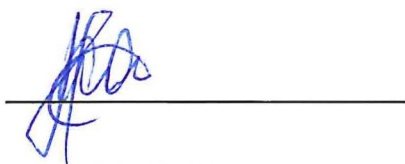
Hans Peter Poulsen
Siulittaasoq

Jens Frederik Nielsen
Siulittaasup tullia

Asii Chemnitz Narup

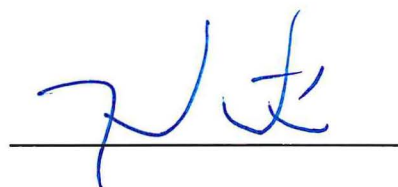
Mariia Simonsen

Lars Poulsen

Kuno Fencker

Jens Napaattoq

Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq

Ulloq: 5. november 2022
J.nr.: 01.31.03-00067

Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaattut siunnersuut (UKA 2022/109) pillugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap apeqquai.

Immikkoortumik aappassaaneerinninnissamut isumaliutissiissuteqarnissani sioqqullugu immikkoortoq pillugu apeqquteqarnissani ataatsimiititaliap immikkoortumik suliarinninnerminut atatillugu pisariaqartippaa. Naalakkersuisunut ilisimatitsissutitut paasissutissiissutigineqarsinnaavoq aappassaaneerinninnissap ulloq 10. novembarimut kinguartinneqarnissaa ataatsimiititaliap Siulittaasoqarfimmu qinnutigimmagu. Taamaattumillu Naalakkersuisut piaartumik aammalu ulloq 7. novembari sioqqullugu akissuteqarnissaat Ataatsimiititaliamit qinnutigineqarpoq.

Apeqquut 1:

Soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaakkanit iluanaarutit akileraartarnikkut qanoq suliarineqartarnersut paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Tamatumani pineqarput iluanaarutit annaasallu.

Apeqquut 2:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaataaneq tjenestemandinut maleruagassat malillugit soraarnerussutisianik pissarsisartunut qanoq eqquisanersoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Apeqquut 3:

Siunnersuut 2022-mut aningaasanut inatsisissaq pillugu isumaqatigiinniarnert inernerannik malitseqartitsineruvoq. Tamatuma siullermik inerneraa siunertamut kontomut 24.10-mut, toqqaannartumik akileraarutinut tunngasumut, oqaasertaliussamik nr. 7-imik, 8-mik 9-millu ilanngussineq. Tamatumani siunertarineqarpoq inatsimmut ilaatinneqarnerup innuttaasunut isertitakinnerpaanut naapertuutinnigitsumik artukkiinninnissaa.

1. Taamaattumillu utoqqalinermit pensionisiallit ilarpassui 2020-mi inuussutissiarsiornikkut tapertatut isertitaqarsimanagerat ataatsimiititaliamit tupaallaatigineqarpoq. Naalakkersuisut naliliippat pissutsit taamaannerat utoqqalinermit pensionisiaqartut utoqqalinermit pensionisiatik naammattusaarniarlugit sulisariaqarnerannik pissuteqartoq imaluunnit pissutsit allat pissutaasinnaappat?
2. Taamaattoqarsimappat qanoq alloriarnissaq Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpa?
3. Naalakkersuisut naliliippat innuttaasut allat (sulisartut inuussutissarsiummilluunniit ingerlatsisut ileqqaarnissamut annikitsumik tunngavissallit) ingerlaavartumik ileqqaakkaminnut akiliuteqareernerikkut isertitatik naammattusaarniarlugit saniatigut sulisariaqartartut?

Apeqqut 4:

1. Immikkoortup inersuarmi oqaluuserineqarnerani saqqummiussisummini pissutsit marluk ilinniarfigineqartariaqartut, siunnersuummut nassuiaatini allaaserineqartut, Naalakkersuisup erseqqissaatigai. Pissutsit taakku erseqqissaatigineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Innuttaasut sapinngisamik pitsaanerpaamik sullinneqarnissaat, allaffissornikkut suliassamik kivitsisinnanissamik aamma pisariaqartitsisoq, ataatsimiititaliamit matumani immikkut eqqarsaatigineqarpoq.
2. Suliami matumani pisariusumi innuttaasut qaammarsaavigineqarnissaat pisariaqartinneqartoq Naalakkersuisut ataatsimiititaliatulli isumaqarpat?

Apeqqut 5:

"Aallaqaammut sanngeequtit" pimoorunneqarlutillu iliuuseqarfigineqarnissaat ataatsimiititaliamit pingaartinneqarpoq. Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaataanerup aqutsivigineqarnera Naalakkersuisunit manna tikillugu qanoq misilittagaqarfigineqarnerasoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Matumani assersuutigalugu ataatsimiititaliamit eqqarsaatigineqarpoq 2022-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip isumaqatigiinniutigineqarneranut atatillugu oqaasertaliussanik nutaanik ilanngussisariaqarsimaneq, tamannali Naalakkersuisut akissutissaannut killiliisutut isigineqassanngilaq.

Apeqqut 6:

Apeqqummut siulianiittumut nangissutitut ataatsimiititaliamit paaserusunneqarpoq "suliasat" (maleruagassat nutaat atuutilerneranni) qassit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit suliarineqarsimanersut. Akissummi suussutsinut immikkoortiterlugit suliasat amerlassusiat paasissutissiissutigineqassasoq kissaatigineqarpoq.

Kiisalu innuttaasut maleruagassanik iluaquteqartussatut kissaatigisagut sinnerlugit aningaa-sat aqutsivigineqartut pillugit paasissutissat najukkanut immikkoortiterlugit akissuteqaam-mut ilanngunneqartariaqarpoq.

Apeqqut 7:

Sulisitsisumik akilernerqartunik soraarnerussutisianik pissarsisoqarnerani nammineq soraar-nerussutisiassanut ileqqaarutinut akiliisoqannginnissaata qulakkeerneqarnissaa ataatsimiiti-taliamit kissaatigineqarpoq. Pisuni qanoq ittuni ullumikkut taamaattoqartarpa?

Apeqqut 8:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaataaneramik atuutiler-sitsinermi misilittakkat "pitsaanerpaajunngitsut" Naalakkersuisut paasissutissiissutigaa-t. Tamanna tunngavigalugu atuutilersitsinerup, ineriartortitsinerup piviusunngortitsinerullu iluatsiffiunngitsup qanoq nukissanik atuiffiutigisimanera paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Apeqqummut tunngaviuvoq nalinginnaasumik nas-suiaatini paasissutissiissutigineqarmat IT-mi nalunaarsuiffiup ineriartortinnerata kingusi-naarluni aallartinneqarnera, suliassamik naammanngitsumik ilisimasaqarneq paatsuinerillu aammalu sulisussat naammattumik piginnaasallit pissarsiariniarneqarnerisa ajornakusoor-simaneq.

Apeqquut 9:

Siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini aamma paasissutissiissutigineqarpoq ilaatigut IT-mi unammilligassat aammalu pisariaqartunik piginnaasallit amigaataanerat pissutigalugit soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaataitaneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik pitsaasumik allaffissornikkut aqutsinissap qulakkeerneqarnissaa ilimagineqartumit ajornakusoornerusimasoq. Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaataitaanerup attatiinnarneqarnissaa allaffissornikkut nukis-sanillu allanik sunik pisariaqartitsiviunersoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Apeqquut 10:

Iluatsilluartumik atuutilersitsinissamut paasisitsiniaanermik sukumiisumik ingerlatsinissaq assut pingaaruteqartoq Naalakkersuisut naliliipput. Soraarnerussutisiaqalernissamut nammineq ileqqaaruteqarnissamut kajumilersitsiniarluni paasisitsiniaanermik ingerlatsineq qanoq akeqassanersoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Kiisalu nammineq soraarnerussutisiassanut ileqqaarutissanik pilersitsinerup innuttaasunut tamatuma unammillernartoqarneranik misigisaqartunut qanoq ajornanginnerulersinneqarsinnaanera pillugu Naalakkersuisut saqqummiussinissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Apeqquut 11:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaataitaanermi manna tikillugu misilittakkat pisariaqartumillu naleqqussaanerit aallaavigalugit aqqissuussineq innuttaasunut allanik ajornartorsiortitsinani ingerlaqqissinnaasutut Naalakkersuisunit nalilernerqarnersoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Apeqquut 12:

Akissarsianut piumasaqaatit maanna qaffatsinneqalaarput. Suna tungavigalugu taakku qaffanneqarpat – aammalu kisitsisit taakku anguniarlugit missingersuutit piviusuunngitsut sananeqarpat? Kalaallit Nunaanni piffinni innuttaasut katitigaanerit assigiinngisitaartorujussuuvoq. Kisitsisit taakku tamanut tungasunngortinneqartut piffinni assigiinngitsuni ilaqutariinnut nalinginnaasunut assigiinngitsorujussuarnillu inuussutissarsiuteqarsinnaasunut qanoq sunniuteqarnerat naatsorsuusiarineqarsimava?

Apeqquut 13:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaataitaanerup atorunnaarsinneqarsinnaanera qanoq akeqassanersoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Apeqquut 14:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaataitaneq atuutsinnagu soraarnerussutisiaqarnermik pitsanngorsaaneq aningaasanut inatsit aqputigalugu qanoq aningaasalersorneqarsinnaagaluarnerasoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Apeqquut 15:

Kalaallit Nunaanni innuttaasut qanoq amerlatigisut soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaarneq ajornersut paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Apeqquut 16:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasat aningaaserivinnut akiliutigineqartut Kalaallit Nunaanni aningaasaliissutitut atorneqarsinnaanersut paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Hans Peter Poulsen

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap siulittaasua

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq
Maani

Ilanngussaag
Bilag 2

UKA 2022/109 – Ataatsimiititaliamit apequtininut akissutit

Brevdato: 07-11-2022
Sagsnr. 2022 - 5424

Qulaani inatsisissatut siunnersuut ulloq 4. oktober 2022 siullermeerinninnermi Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut suliassanngortinneqarpoq. Ataatsimiititaliaq arfininngornermi 5. november 2022 nal. 18.21 inatsimmut allannguutissatut siunnersuutit pillugit allaganngorlugit 16-inik apeqquteqaateqarsimavoq sapaatip ingerlanerani 6. november 2022 akissuteqaateqaqsilluni. Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit apeqquteqaatit soorunami akissuteqarfigerusuppai, kisianni aammattaaq paasinnissinnaanermik kissaateqarpoq, apeqqutit taamak annertutigisut akissuteqarfiginissaannut piffissamut killiliussaq taamak naatsigimmat akineqarsinnaanngitsut. Taamaammatt Naalakkersuisut apeqquteqaatigineqartunut akissuteqaatit matumuuna, akineqarnissaannut angumersissutigineqarsinnaasut, ataasinngornerup 7. november-ip ingerlanerani akissuteqaateqarfigai. Akissuteqaatit allat piaarnerpaamik ingerlanneqarumaarput, Naalakkersuisut akissuteqaatinik aalajangiinissaat pissutigalugu, taamaalilluni ataatsimiititaliap taakkununga ilassutitut isumaliutissiissusiornissaq angumerisinnaaniassammagu.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanaoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqqut 1:

Soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaakkanit iluanaarutit akileraartarnikkut qanoq sularineqartarnersut paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Tamatumani pineqarput iluanaarutit annaasallu.

Akissuteqaat:

Aallaavittut soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaakkanit isertitaqaatit 15,3 pct.-imik akileraarutigineqassapput. Pigisanit pissarsiat ilaasa akileraarutaat (KAS) pillugu Inatsisartut Inatsisaat, soraarnerussutisiaqalernissamut pissarsiat ilaasa akileraarutaat (PAL) pillugu Inatsisartut Inatsisaat aamma artikel 24-mi danskit-kalaallillu marloriaammik akileraarusersuisoqannginnissaanut isumaqatigiissut malippaat.

Imminut sillimmasersimanermit aamma soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussat KAS-akileraarusersuisoqartarpoq, tamanna nunani allani inissisimavoq, Danmark-imi imaluunniit Savalimmiuni. Ileqquuvoq pingaarnertut § 53 A-mik taasatut aaqqissuussanik ilaqartut Danmark-imi inissisimasut. Taakku aaqqissuussaapput, aningaasanit akileraarutigineqareersunit akiliiffigineqartartut, tassanilu akiliinerit tunngavitsigut akileraaruteqartarnatik.

PAL akileraarutitut inatsit pingaarnertut soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussat soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaariffimmik pilersitsinernik ilaqqarpoq, tamanna Kalaallit Nunaanni inissisimavoq kiisalu soraarnerussutisiaqalernissamut atatillugu aningaasaateqarfinnut ileqqaariviit pilersinnerat Kalaallit Nunaanni inissisimalluni imaluunniit nikisinneqarsinnaanngitsumik Kalaallit Nunaanni ingerlanneqarluni. Ileqquuvoq Inatsit SISA-mut, BankNordik-imut aamma Grønlandsbanken-imut attuumatillugu atuutsinneqarnera.

Artikel 24-mi danskit-kalaallillu marloriaammik akileraarusersuisoqannginnissaanut isumaqatigiissummut atatillugu arlalinnik Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussanut atuuttoq Danmark-imi inissisimavoq, tassunga 1. januar 2017-i tikillugu akiliisoqartarsimalluni. Aaqqissuussat taakku qallunaat PAL-akileraarutaannik 15,3 pct.-inik akileraaruserneqartarput. Akileraarutit ukiumut ataasiartumik Kalaallit Nunaanni akileraarusersuisarfimmumt nuunneqartarput.

Malittarisassat tamarmik pingasut malillugit annaasaqaatit ukiut kingulliit isertitaqaatitit qalligassatut allatorneqassapput. Malittarisassat taakkununga allaanerupput. Tamanna pingaarnertut peqquteqarpoq, malittarisassat PAL-akileraartarnermut inatsimmi annertuumik tekniskiunera, IT-aaqqissuussanut il.il. ineriartortitsineq pillugu ilaatigut pissutigalugit, malittarisassat qallunaat inatsisaannit malittarisassanut assingummat.

KAS-inatsimmi ajornannginnerusumik aaqqiinissamik taasisoqarsimavoq, tamatuma annaasaqaatit ukiut qulit tullerit isertitaqaateqarfiusunit matussusigassatut allatorneqarsinnaanerat periarfissaritippaa.

PAL-akileraartarnermut inatsimmi malittarisassat soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaarivinnit, ilaallutik SISA, Grønlandsbanken, il.il. ingerlanneqarput. Akileraarutit soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaarivinnit naatsorsorneqartarput aamma akilerneqartarlutik, kisianni inunni atuisuni ataasiakkaani inissisimallutik.

Artikel 24-mi danskit-kalaallillu marloriaammik akileraarusersuisoqannginnissaanut isumaqatigiissummut atatillugu danskit soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaariviitit aamma danskit akileraarusersuisarfiitit ingerlanneqarput. Akileraarutit soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaarivinnit naatsorsorneqartarput aamma akilerneqartarlutik, kisianni inunni atuisuni ataasiakkaani inissisimallutik.

KAS-inatsimmik ingerlatsineq aallaavittut inummi atuisumi inissisimavoq. Kisianni Akileraartarnermut aqutsisoqarfik, aqutsisoqarfiup pigisaanik, naqitikkani naatsorsukkanik paasissutissanik imalinnik nassitsisarpoq. Akileraarutit inummi atuisumi inissisimapput.

Inatsit pingasut taakku avataaniittut soraarnerussutisiassanut aaqqissuussanit iluanaarutit isertitaqaatinut akileraartarnermut inatsit § 44 malillugu

malittarisassat akileraaruserneqartarput. Taamak (ikitsunik) pisoqartillugu aningaasarsianut, nammineerluni suliffeqarfiutip il. il. sinneqartoorutaat (nalinginnaasumik 42 imaluunniit 44 pct.) akileraartarnermut procenti assigaa. Aalajangersagaq assersuutigalugu sillimmasiinissamut aaqqissuussanut USA-mi imaluunniit nunani allani inissisimasunut attuumatillugu akileraartarnermut atorpeqarsinnaavoq. Taakkununnga tunngatillugu periarfissaavoq annaasaqaatit ukiut tallimat tulliuuttut isertitaqaateqarfiit iluanaarutigiffiusut aaqqissuussap assinganik allattornissaat.

Akileraarutit inummi atuisumi inissisimavoq aamma attuumassutilik nammineerluni isertitaqaatiminik akileraartarnermut nalunaarsuinissaq isumagisassaraa.

Apeqqut 2:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaatitaaneq tjenestemandinut maleruagassat malillugit soraarnerussutisianik pissarsisartunut qanoq eqquissanersoq paasisutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Akissuteqaat:

Tjenestemanditut atorfillit tjenestemandit inatsisaat malillugu atorfinitsitaapput. Taakkununnga atatillugu tjenestemanditut atorfilinnut soraarnerussutisiassat akilerneqarnissaat pillugit inatsit akuerineqarnikuvoq, tassunga ilaalluni tunngaviliusaaq, tjenestemandit soraarnerussutisiassaattut naatsorsuinernut atatillugu atugassaq. Tjenestemandit soraarnerussutisiassaannut naatsorsuinernut tunngavik tjenestemandip tigusinnaasaanut immikkut tapiissutinik imaluunniit suliaqarnerunermut akiliinernik il. il. ilaqanngilaq. Ataatsimut taakkut tapiissutit il. il. ataatsimut aningaasarsiat annertussusaasa ilaanniikkajuttarput.

Inatsimmit anguniakkat ilagaat, innuttaasut soraarnerussutisiaqalernissaannut atatillugu isertitaqaatit annertuumik appaaffigineqannginnissaat. Tamanna aamma tjenestemandinut atuuppoq. Soraarnerussutisiassamut ikaarsaarnermi isertitaqaatit apparnissaat annikillisinnaarlugit anguniagaappat, tapiissutit il. il. tjenestemandip ileqqaarinermut tunngavii nalunaarsorneqarsimasut ilanngullugit naatsorsuutigineqartariaqarput.

Ataani tulliuuttuni pingasut assersuutit, soraarnerussutisiaqalernissamut piumasaqaatit pillugit inatsit qanoq tjenestemandimut sunniuteqarnersoq ersersitsissapput.

1.	
Tjenestemanditut isertitaqaatit	200.000 kr.
Immikkut tapiissutit	<u>200.000 kr.</u>
Isertitaqaatit	400.000 kr.
Ileqqaarinermut tunngaviit (400.000- 200.000)	200.000 kr.
Ileqqaarinermut pisussaaffik 6 pct.	12.000 kr.

2.		
Tjenestemanditut isertitaqaatit		200.000 kr.
Immikkut tapiissutit		<u>90.000 kr.</u>
Isertitaqaatit		290.000 kr.
Ileqqaarinermtut tunngaviit (290.000 – 200.000)		90.000 kr.
Ileqqaarinermtut pisussaaffik 6 pct. af 0*		0 kr.
* ileqqaarinermtut tunngavik minnerpaamik tunngavimmit 100.000 kr.-usunit annikinneruvoq		

3.		
Tjenestemanditut isertitaqaatit		200.000 kr.
Immikkut tapiissutit		<u>150.000 kr.</u>
Isertitaqaatit		325.000 kr.
Ileqqaarinermtut tunngaviit (325.000 – 200.000)		150.000 kr.
Ileqqaarinermtut pisussaaffik 3* pct.		4.500 kr.
* Ileqqaarinermtut pisussaaffiup affarivaa 3 pct.-iulluni § 3, imm. 4-mi aallartisaanermut malittarisassat malillugit.		

Apeqqut 3:

Siunnersuut 2022-mut aningaasanut inatsisissaq pillugu isumaqatigiinniarnert inernerannik malitseqartitsineruvoq. Tamatuma siullermik inerneraa siunertamut kontomut 24.10-mut, toqqaannartumik akileraarutimut tunngasumut, oqaasertaliussamik nr. 7-imik, 8-mik 9-millu ilanngussineq. Tamatumani siunertarineqarpoq inatsimmut ilaatinneqarnerup innuttaasunut isertitakinneqarpoq naapertuutinningsumik artukkiinningsissaa.

1. Taamaattumillu utoqqalinermi pensionisiallit ilarpassui 2020-mi inuussutissarsior-nikkut tapertatut isertitaqarsimanagerat ataatsimiititaliamit tupaallaatigineqarpoq. Naalakkersuisut naliliippat pissutsit taamaanerat utoqqalinermi pensionisiaqartut utoqqalinermi pensionisiatik naammattusaarniarlugit sulisariaqarnerannik pissuteqartoq imaluunnit pissutsit allat pissutaasinnaappat?

2. Taamaattoqarsimappat qanoq alloriarnissaq Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpoq?

3. Naalakkersuisut naliliippat innuttaasut allat (sulisartut inuussutissarsiummilluunniit ingerlatsisut ileqqaarnissamat annikitsumik tunngavissallit) ingerlaavartumik ileqqaakkaminnut akiliuteqareernerikkut isertitamik naammattusaarniarlugit saniatigut sulisariaqartartut?

Akissuteqaat:

Apeqquteqaatit ataatsimut akineqassaapput.

Paasissutissat siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatit, inuit qanoq amerlatigisut 66-it sinnerlugit ukioqarnersut pillugit, ukioq 2020-mi inuussutissarsior-nikkut isertitaqaateqarsimasut isertitaqaataasa suussusaasa akorninik immikkoortiterisoqanngilaq. Isertitaqaatit illugiimmik aningaasarsianit, nammineq soraarnerussutisiassanik ileqqaarinermtut,

namminersorluni suliffeqarfiuteqarnermit isertitaqaatinit imaluunniit allanit tunngaveqarsinnaapput.

Utoqqaat isertitaqaataannik misissueqqissaarnerit naatsorsuutigineqarput utoqqarnut periusissiasap tunngaviisa ilaannut ilaassasut, taakkut Naalakkersuisut ukioq 2023-mi saqqummiutissavaat. Utoqqarnut periusissiap aammattaa tigussaasumik alloriarnernut aamma suliniutinut siunnersuutininik tunisissaaq.

Naalakkersuisut tunngavik saqqummiunneqartoq aamma akissuteqarnissamut piffissaritinneqartoq tunuliaqutaralugit, taamaammat taamaallaat qaaperaartumik peqqutit tunuliaqutaat iserfigisinnaavai, tassa utoqqaat ilaat inuussutissarsiornermik isertitaqaateqarlutik ingerlatsisut. Taamaammat Naalakkersuisut innersuussiinnarsinnaapput nalinginnaasumik pissutsinut, tassa ajornartorsiutaasoq, utoqqaat utoqqalinersiutisisinnaanermut ukiut qaangerlugit ukiullit aningaasaqarniarneq peqqutigalugu pinngitsaalisamik sulinertik ingerlatiinnassallugu misigippata. Utoqqaat inuussutissarsiornermut peqataanerisa qularnanngitsumik ersersippaat inuiaqatigiit inooriaasaat aningaasaqarnerallu ataasiakkaanut pissutsinut assigiinngitsorpasuaqartoq, kisianni qularnanngilaq, utoqqaat ilaat killilimmik isertitaqaateqarsinnaanerat assersuutigalugu nalinginnaasumik aningaasartuutinut akiliisinnaaniassagamik suliffeqartariaqartartut. Allamut immaqa isumaqarneruvoq, inuiaqatigiit akornanni suliffeqarfinni suli peqataasinnaanermut piumassuseqarnermik aamma nukissaqarnermik. Ataani nalunaarsuiffik, Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit isertitaqaatinut naatsorsoqqissaakkat pingaarnernik tunngavillit ersersippaat, qanoq inuiaqatigiit isertitaqaataasa annertussusaat malunnaatilimmik ukiut malillugit appariartortut.

Iluseq: Inunnut 60-t sinnerlugit ukiulinnut nunamut tamarmut agguaqatigiissillugit isertitaqaatit akileraarutit sioqqullugit, 1000 kr.

	60-64 ukiullit	65-69 ukiullit	70-74 ukiullit	74 sinnerlugit ukiullit
2020	702.466	388.229	225.007	190.878
2021	749.271	413.421	200.073	174.679

Ataatsimiititaliap apeqqutaata Naalakkersuisut piviusumik akissuteqaateqarfigineqarnissaat pissuteqalersippaa, tassa soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussaq utoqqalinermit piitsunngunnginnissamut illersuutitut eqqarsaataammat. Qulaani kisitsisut taamaalillutik ersarissumik ersersippaat, utoqqaat amerlasuut malunnaatilimmik soraarninngornermit isertitaqaatit apparnerat misigigaat, aamma taamaalillutik kisitsisut erseqqissaapput siornatigut qulakkeerinninnissaq nassuerutigineqarnikoq pisariaqartoq, annertusisamik utoqqalinissamut ileqqaarinninnermik aamma maani nunami pisoqarnissaa.

Apequt 4:

1. *Immikkoortup inersuarmi oqaluuserineqarnerani saqqummiussissummini pissutsit marluk ilinniarfigineqartariaqartut, siunnersuummut nassuiaatini allaaserineqartut, Naalakkersuisup erseqqissaatigai. Pissutsit taakku erseqqissaatigineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Innuttaasut sapinngisamik pitsaanerpaamik sullinneqarnissaat, allaffissornikkut suliasamik kivitsisinnaanissamik aamma pisariaqartitsisoq, ataatsimiititaliamit matumani immikkut eqqarsaatigineqarpoq.*
2. *Suliami matumani pisariusumi innuttaasut qaammarsaavigineqarnissaat pisariaqartinneqartoq Naalakkersuisut ataatsimiititaliatulli isumaqarpat?*

Akissuteqaat:

Apequteqaatit ataatsimut akineqassaapput.

Soraarnerussutisiaqalernissamat inatsit pillugu UKA2016-mi akuerineqarpoq, aamma inatsit 1. januar 2018-imi atortuulersinneqarluni. Ukioq 2017 taamaalilluni piareersarfiuvoq aaqqissuussanik assigiinngitsunik inatsimmut aqutsinissamat aamma inatsisip nalinginnaasumik ilisimaneqarnissaanut piareersarfiulluni. Innuttaasut amerlasuut piffissaanerani inatsimmik ilisimasaqarsimangillat imaluunniit qanoq taassuma kinguneqarsinnaaneranut, atuutsinneqalerfiani. Taakku saniatigut erserpoq, suliffeqarfiit amerlasuut aamma eqqumaffigisimangikkaat, maannakkut pisussaaffigilersimallugu akileraartarnermut aqutsisoqarfimmut nutaanik nalunaaruteqartarnissartik. Nalilersorneqarpoq, annertuumik paasissutissiinernik ingerlatsisoqarsimasussaagaluartoq, Inatsisartut Inatsisaata atuutsilernissaa sioqqullugu, ass. KNR aqutugalugu nittartakkanik saqqummiinikkut. Taakku saniatigut iluaqutaasumik paasissutissiinernik annertunerusunik ass. Sulisitsisut suleqatigalugu sulisitsisut pisussaaffiinik eqqumaffinneqqussutinik suliaqarnermik aallartisaasoqarsinnaasimagaluarpoq.

IT-aaqqissuussamik ineriartortitsinermi unammillernarsinnaasut, suliamik passussissutaasinnaasut aammattaaq erserput takorlluukkamiit annertunerusimasut. Suliaq kingusinaarpallaartumik aallartinneqarpoq aamma ineriartortitsinermi suliaqarnermi aningaasaqarnikkut inunnillu isumalluutinik naammattumik pingaarnersiorneqarsimangilaq. Tamanna aammattaaq attuumassuteqarpoq Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut aaqqissuussartik XAL tamaat aaqqissuussamik nutaavimmik Prisme-mik ataatsikkut taarsersormassuk. Aningaasaqarnikkut aaqqissuussap tamarmi taarserneqarneranut suliaq annertuvoq, siornatigut misilinneqarsimanani, aamma tamanna inunnik aalajangersimasunik killiliisimavoq, assersuutugalugu IT-mik suliunnaarnerisutit aqutsillutik suliaqartussanik.

Suliunnaarnerisutit pillugit inatsimmik aqutsineq Akileraartarnermut aqutsisoqarfimmut inissinneqarsimavoq eqqarsaatigalugu inatsimmik aqutsineq paasissutissanit annerusunik akileraartarnermut aaqqissuussanit tigussaasunit tunngaveqassamat. Tamanna aammattaaq assinganik pitsaasumik inatsimmik aqutsinermut akikinnerpaamik qulakkeerinnertut isigineqarsimavoq,

pissutigalugu suliunnaarnersiutissanut akiliutit amingaataasut ajornanngitsumik ukiumut akileraartarnermut nalunaarutinut atatillugu akileraarutitigut akiligassiissutaasinnaammata. Tamanna innuttaasumit isigalugu qularnanngitsumik kukkuneruvoq. Akileraartarnermut aqutsisoqarfimmi suliap inissinneqarnera innuttaasunut arlalinnut kukkunertut isigineqarsimavoq, suliunnaarnersiutissanut ileqqaarinninneq akiligassatut akileraarutaaqqittutut. Ersarissisimavoq paasinnissusermik pilersitsinissaq ajornarsimasoq, akiligassiissutit nalingi inummut namminermet suliunnaarnersiutitut ileqqaagassanngortinneqassasut. Piviusumik passussilluni IT-kkut aamma isumaqatigiissutit tunngavigalugit ajornakusoorsimasoq automatiskimik suliunnaarnersiutisiassat karsiannut il. il. akiligassiissutigineqartunik nuussinissamut pilersitsineq suliamik ajornerulersitsiinnarsimavoq, taamaammat naggataatigut pisariaqarsimavoq akiligassiissutaasimasut nalingisa ilaannik uteritseqqiineq, kisianni nuunneqarsimanngitsunik. Taakku saniatigut ajorluartumik akileraaruseriffinni nalinginnaasumik suliassasa ilagaat, pisortaarfittut, akileraarutitik aamma akitsuutitik akiligassiineq aamma akiliisitsiniartarfimmi suliassat ingerlataralugit, innuttaasut ilaat aamma inuussutissarsiorlutik suliffeqarfiutillit ilisimaarinnillutik Akileraartarnermut aqutsisoqarfik attaviginaveersaaraat. Kingumut isigalugu suliaq iluaqutaasumik immikkut aqutsisoqarfimik pilersitamut inissinneqarsimasinnaagaluarpoq, Akileraartarnermut aqutsisoqarfiup pisortatigoortumik ilarinngisaanut, kisianni aqutsisoqarfimik suleqateqaannartumut aamma taakku akileraartarnermut paasissutissaataanut periarfissaqarluni.

Akileraartarnermut aqutsisoqarfik pisortaarfittut allatulli piginnaasalinnik sulisussarsiornerat ajornakusoorpoq, aamma tamatuma sunniuteqarfigisimavaa – aamma suli sunniuteqarfigaa – IT-aaqqissuussamik nutaamik atortuulersitsinissaq, kisianni aamma aqutsisoqarfiup innuttaasunut pitsaasumik siunnersuinissaa. Ajorluartumik periarfissaasimanngilaq atorfinitsitsinissaq imaluunniit sulisunik naammattumik pikkorissaanissaq, innuttaasunik inatsit pillugu siunnersuisinnaasunik. Tamanna aqutsisoqarfiup sulisuinut assinganillu innuttaasunut ajoqutaasimavoq.

Taakkununga aammattaaq avataanit pissutsit ilaapput. Assersuutigalugu inaarutaasumik naatsorsuutit unammillernartunik kinguneqarput, suli suliunnaarnersiutitut akiliutitut piunasaqaatit pillugit takussutissanik, innuttaasunut allakkerivikkut tunniunneqarsinnaasimanngimmata. Tamanna ilaatigut peqquteqarpoq, innuttaasut nuunnerminni najugaqarfittaaminnik nalunaarsimannginnerannik, ilaatigut allakkerivik peqqutissaqanngitsumik allakkat ilaannik apuussimanngitsutut nalunaarutigisimammassuk najugaqarfiup adreesa ajoquteqaranngikkaluartoq. Ajornartorsiutit taakku naatsorsuutigineqarput annikinnerulernissaat digitalimik allakkat amerliartornerat malillugit. Taakku saniatigut inaarutaasumik naatsorsuutit innuttaasunut anngunneqarnissaannut piffissaq annerusunngortinneqarsimavoq. Qarasaasiatigut allakkat atorneqarneranut tunngatillugu ersersinneqartariaqarpoq, innuttaasut suli NemID/MitId-mik pissarsisimannginnerat peqqutigalugu innuttaasunut aamma pisortanut attaveqatigiinnikkut ilungersunartoqartitsisoq.

Immikkuullarissumik aamma siumut takorloorsimanngisamik ajornartorsiutit ilagaat Kalaallit Nunaanni inatsit tunuliaqutaralugu pisortatigoortumik atorfillit suliarinissaat. Inatsimmut siunnersuut piffissaanerani naalagaaffimmi pisortaqaarfinnut tusarniaatitut nassiunneqarsimavoq, kisianni akissuteqaataasimasut ersersissimavaat kingorna inatsisip aqqissuussaananut sanilliullugu piviusumik aqutsinermut naammassimannigitsut. Naalagaaffiup assersuutigalugu erseqqissarsimannigilaa, tjenestemanditut suliuunnaarnersianut atugassarititat sakkutooqaarfinni atorfillit aamma naalagaaffimmi atorfillit akornanni assigiinnigissuteqartut. Ajoraluartumik taakku saniatigut paasineqarsimavoq ilaatigut nassuerutigineqarusunngitsoq, Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi atorfillit Kalaallit Nunaanni malittarisassanut peqataatinneqanngitsut.

Nalinginnaasumik innuttaasut akileraartarnermut aqqissuussap periarfissaannginnera misigisimavaat aamma innuttaasut pisortatigoortunit allagaqaatit qisuariarfineq ajorlugit. Akulikitsumik Akileraartarnermut aqutsisoqaarfiup misigisarpaa, innuttaasut aatsaat qisuariartartut, assersuutigalugu aningaasarsiat aqutitigalugit akiligassiissutinik ilanngaatsitsinerit aallarnisarneqaraangata. Tamanna aammattaaq soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussamik atortuulersitsineq soorunami sunnerpaa.

Naalakkersuisut taamaallitutik ataatsimiititaliaq isumaqatigaat uani, akileraartarnermut sammisat iluanni, kisianni aamma sammisaqaarfinni arlalinni allani, pisariaqartoq suli innuttaasunut paasissutissiinermik ingerlatsinerit.

Apeqqu 5:

“Aallaqqaammut sanngheetit” pimoorunneqarlutillu iliuuseqarfigineqarnissaat ataatsimiititaliamit pingaartinneqarpoq. Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaatitaanerup aqutsivigineqarnera Naalakkersuisunit manna tikillugu qanoq misilittagaqaarfigineqarnerasoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Matumani assersuutigalugu ataatsimiititaliamit eqqarsaatigineqarpoq 2022-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip isumaqatigiinniutigineqarneranut atatillugu oqaasertaliussanik nutaanik ilanngussisariaqarsimaneq, tamannali Naalakkersuisut akissutissaannut killiliisutut isigineqassanngilaq.

Akissuteqaat:

Apeqquteqaat ”Aallaqqaammut sanngheetit” pillugit soqutiginaateqarpoq, nutaamik aqqissuussamik ingerlatsisoqalernissaanut. ”Aallaqqaammut sanngheetit” ima paasineqassapput siumut takorloorsimanngisamik pissutsit, nutaamik suliniutinik aallartisaanermi sunniinertut. Tassunga atuuppoq IT-aqqissuussat, kisianni aammattaaq piviusumik aqutsinermik pilersitsinermi, inatsimmi aamma allani siumut takorloorsimanngisanut pissutsinut.

Naalakkersuisut ataatsimiititaliaq isumaqatigaat, pisortatigoortumik ingerlatsinerput aallaqqaammut sanngheetit taamaattut qaanerniassagaat pitsaanerpaamik sapinngisamik aallartisaanermut atatillugu, aamma tamanna sammisaqaarfinnut allanut atuuppoq; soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussaannaanngitsumut. Qisuariaatitut nappaatitut aqqissuussanut

aallaqqaammut sanngheetit amerlanertigut qaanerreqarsinnaapput peqqissaartumik pinaveersaartitsinikkut. Tamanna ima isumaqarpoq, inatsisip nutaap atortuulersinnissaanut pitsaannerusumik piareersarnissamut piffissaliisoqassasoq. Politikkerit merlasoorpassuarnik aamma annertuunik suliniutinik nutaanik anguniagaqartarsinnaavugut, kisianni nassuerutigisariaqarparput, aqqissuussaaticut aamma innuttaasut piareersimasariaqartut passunnissaannut. Politikkkikut illuaqqajaanerit annertusisamik inatsisit amerlinerinut aamma inatsisit nalinginnaasumik annertuumik katitigaassutsinik imaqarneri ersarissumik sulii aallaqqaammut sanngheetinik arlalinnik taamaalillutik kinguneqartarsinnaapput. Sukkassuseq annertoq, inatsisip sorliup iluani akuerineqassanersoq aamma atortuulersinneqarfissaa, Inatsisartut ukiumut marloriarlutik imartuumik katersuuttarnerat pequtaalluni, taakku saniatigut aqqissuussaticut aallaqqaammut sanngheetit annertuseratarsinnaapput.

Naalakkersuisut taamaalillutik ataatsimiititaliaq isumaqatigaat aqqissuussamik aallaqqaammut sanngheetit pinaveersaartinnissaannik ukkataqarnissaq, kisianni Naalakkersuisut ataatsikkut tikkuaassisariaqarput, pinaveersaartitsineq tamanna pisariaqartumik Inatsisartunit assinganillu Naalakkersuisunit ataatsimut nassuerutitit kivinneqassasoq, suliniutinik nutaanik atortuulersitsineq nalinginnaasumik piffissamik annerusumik aamma isumalluutinik arlalinnik pisariaqartitsimmat, siullermernit naatsorsuutigisamiit.

Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussaq pillugu AI2022-mi oqaaseqaatigineqarsimasut, taamaallaat ersersippaat anngikitsumik aqqissuussamik aallaqqaammut sanngheeteqartoq. Oqaaseqaatit politikkkikut isumaqatigiissutsinik ersersitsinerupput, UKA2022-mi isumaqatigiissutaasimasut, aamma soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussaq pillugu inatsimmik aqutsinermut isertitaqaatinut killigitat allanguutit isikkoqarlutik.

Oqaaseqaatit taamaalillutik politikkkikut aamma aqutsinikkut misilittagaqarfinnik ersersitsinerupput, maannamut inatsimmik aqutsinerit aqqissuussamut aallaqqaammut sanngheeteqarsimallutik.

Taakku saniatigut apequteqaat 4-mut akissuteqaatinut innersuussissutigineqarput, inatsimmik aqutsinermisilittakkat pillugit.

Apequt 6:

Apeqummut siulianiittumut nangissutitut ataatsimiititaliamit paaserusunneqarpoq "suliassat" (maleruagassat nutaat atuutilerneranni) qassit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit suliarineqarsimanersut. Akissummi suussutsinut immikkoortiterlugit suliiassat amerlassusiat paasissutissiissutigineqassasoq kissaatigineqarpoq. Kiisalu innuttaasut maleruagassanik iluaquteqartussatut kissaatigisagut sinnerlugit aningaasat aqutsivigineqartut pillugit paasissutissat najukkanut immikkoortiterlugit akissuteqaammut ilanngunneqartariaqarpoq.

Akissuteqaat:

Apequteqaat tamanna kingusinnerusukkut aatsaat akissuteqarfigineqarsinnaavoq.

Apequt 7:

Sulisitsisumik akilerneqartunik soraarnerussutisianik pissarsisoqarnerani nammineq soraarnerussutisiassanut ileqqaarutitut akiliisoqannginnissaata qulakkeerneqarnissaa ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Pisuni qanoq ittuni ullumikkut taamaattoqartarpa?

Akissuteqaat:

Apequteqaat ajoraluartumik ersarinngilaq, taamaammat Naalackersuisut apequt pillugu nalornissuteqarput. Kisianni paasisimaffigineqarpoq, ataatsimiititaliap kissaatigigaa ilisimatinneqassallutik, Naalackersuisut innuttaasut sinnerlugit qanoq SISA-mut akiliisarnersut, innuttaasup nammineerluni inatsimmi allassimasoq naligititaq aningaasarsiami ilaanit soraarnerussutisiassanik ileqqaarivimmut akuerisamut akilertarsimappagu.

SISA suliasanngortitinerup kingorna isumagisaraa innuttaasut, nammineq soraarnerussutisiassanik ileqqaarinnermut anguniagaqanngitsut, imaluunniit nammineq soraarnerussutisiassaminnut ukiumi soraarnerussuteqarfiusumi akiliinikissimasut inatsit malillugu soraarnerussutisiassanik ileqqaarineq aqussallugu.

Naalackersuisut uppersarsinnaavaat SISA-mut innuttaasunut akiliinerit ingerlanneqassanngitsut, taakku inatsimmit piumasaqaatit malillugit ileqqaaringermut pisariaqartumut malinnaasimmata. Pingaarnertut inatsisip atuuffiani ukiumi siullermi pisoqarsimavoq, innuttaasut, ileqqaarinissamut piumasaqaatinik atuutsitsisimasut, misiginikuusimagaat pigisat uninngatinneqarsimasut SISA-mi ileqqaarinissaq tunuliaqutaralugu. Taamak pisoqarsimaneranut nalinginnaasumik eqqartorneqarput, innuttaasunut ileqqaarinnermut piumasaqaatinut takussutissiat pisariaqartut nassiunneqarsimannginerat imaluunniit Akileraartarnermut aqutsisoqarfimmi inuup kukkussutaanik peqquteqartut. Suliat taakku annertuumik ilaat kisianni Akileraartarnermut pisortaqarfimmit naammassineqarsimapput ukioq 2022-mi akiliutaasimasut utertinnerisigut. Utertitsilluni akiliinerit 2022-mi aningaasaqarnikkut inatsimmi oqaaseqaatinit tunngaveqarsimapput.

Apequt 8:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqgissuussinermut peqataasussaatitaanermik atuutilersitsinermi misilittakkat "pitsaanerpaajunngitsut" Naalackersuisut paasissutissiissutigaaat. Tamanna tunngavigalugu atuutilersitinerup, ineriartortitsinerup piviusunngortitsinerullu iluatsiffiunngitsup qanoq nukissanik atuiiffiutigisimanera paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Apeqqummut tunngaviuvoq nalinginnaasumik nassuiaatini paasissutissiissutigineqarmat IT-mi nalunaarsuiffiup ineriartortinnerata kingusi-naarluni aallartinneqarnera, suliasamik naammannngitsumik ilisimasaqarneq paatsuuinerillu aammalu sulisussat naammattumik piginnaasallit pissarsiariniarneqarnerisa ajornakusoorsimanera.

Akissuteqaat:

Apeqquteqaat tamanna aatsaat kingusinnerusukkut akissuteqaateqarfigineqarsunnaavoq.

Apequt 9:

Siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini aamma paasissutissiissutigineqarpoq ilaatigut IT-mi unammilligassat aammalu pisariaqartunik piginnaasallit amigaataanerat pissutigalugit soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik pitsaasumik allaffissornikkut aqutsinissap qulakkeerneqarnissaa ilimagineqartumit ajornakusoornerusimasoq. Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaatitaanerup attatiinnarneqarnissaa allaffissornikkut nukissanillu allanik sunik pisariaqartitsiviunersoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Akissuteqaat:

Apeqquteqaat 4-mut akissuteqaatit innersuussutigineqarput, peqqutigalugu nassuiaatit piviusumik passussat inunnik teknikikkullu isumalluutitit pisariaqartitat aqutsinermi kukkuneqanngilluinnarnissaannut tunngatillugit imaluunniit inatsinik nutaanik allanik pilersitsisoqarsinnaanera qularnarmat. Pitsaanerpaatut apeqquteqaammut akissuteqaateqarnissamut killiliussap iluani akissuteqaataasinnaasoq aamma suliarineqarsinnaanngilaq. Kisianni Naalakkersuisut paasisimasaqarfigaat, maannakkumut isumalluutit aamma massakkut piffissami misilittakkanit pissarsiat tamakkiisumik soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussaq akisussaassusilimmik ingerlanneqarsinnaasoq. Naalakkersuisut tassunga atatillugu immikkut nalunaarsukkanut innersuussippot, ataatsimiititaliap siornatigut tigusimasaanut, taakkunani ersippot Aningaasaqarnermut naalakkersuisoqarfimmut inatsimmik aqutsinermut naammagittaalliutitit tigusimasaasa amerlassusaat ukiuni kingullerni appariartorsimasut, assinganik paasissutissiissutigineqarsinnaavoq inatsimmik eqqortumik ingerlatsinermik qulakkeerinnittussaq IT-aaqqissuussanik annertuumik ineriartortitsineq pitsanngoriaataasimasoq.

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup sulisitsisut allannguutit piffissap ingerlanerani aatsaat atulertarmagit, aamma ukiut arlallit qaangiukkaangata aatsaat paasissutissat il.il. naammaginartumik pitsaassuseqalertarmata tatiginartumik atorneqarsinnaanngorlutik aamma misilittagarivaa.

Apequt 10:

Iluatsilluartumik atuutilersitsinissamut paasisitsiniaanermik sukumiisumik ingerlatsinissaq assut pingaaruteqartoq Naalakkersuisut naliliippot. Soraarnerussutissiaqalernissamut nammineq ileqqaaruteqarnissamut kajumilersitsiniarluni paasisitsiniaanermik ingerlatsineq qanoq akeqassanersoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Kiisalu nammineq soraarnerussutisiassanut ileqqaarutissanik pilersitsinerup innuttaasunut tamatuma unammillernartoqarneranik misigisaqartunut qanoq

ajornannginnerulersinneqarsinnaanera pillugu Naalackersuisut saqqummiussinissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Akissuteqaat:

Apeqquteqaammut akissuteqarnissamut piffissarititap iluani paasissutissiinissamut nittarsaassinernut taamaattunut piviusumik aningaasaliissusiinissaq periarfissaasimanngilaq akissutissaqaateqarfigissallugu. Paasissutissiilluni nittarsaassineq TV-kkut KNR-imi ilaqartariaqassaaq aamma annerusumik sulisitsisunut namminersorlutillu inuussutissarsiortunut naleqqussakkamik suliniutaasariaqassalluni. Iluqaatasumik tamanna ass. digitalimik allakkanik aamma MIT-ID-mik il. il. atuinerup pitsaasortaani paasissutissiinermut suliat ataqatigiissaarneqarsinnaapput. Siornatigut paasissutissiissutitut nittartakkanit misilittakkanit tunngavillit taamaattut 1-2 mio. kr.-it nalinginut ingerlanneqarsinnaassajunnarsipput apeqqutaalluni nittarsaassinerup ingerlanneqarnerata sivisussusaa.

Tunngavitsigut nunatsinni soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussamut pilersitsinissamik ikiortinnissaq bankit marlunnut taakkununga saaffiginnineq kisimi piumasaaqataavoq. Tamanna qanoq innuttaasunut pisariinnerulissanersoq isigineqarsinnaanngilaq. Naalackersuisut illoqarfinni tamani aningaaserivittaqaanngitsoq ilisimavaat, innuttaasullu aningaaseriveqaanngitsuni najugallit telefoni, mail aamma allakkat aqqutigalugit banki attavigisariaqarlugu. Attaviginneriaatsilli taakku innuttaasut bankiminnik attaviginninniaaraangata atorneqareerput.

Apeqqut 11:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaataitanermit manna tikillugu misilittakkat pisariaqartumillu naleqqussaanerit aallaavigalugit aqqissuussineq innuttaasunut allanik ajornartorsiortitsinani ingerlaqqissinnaasutut Naalackersuisunit nalilerneqarnersoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Akissuteqaat:

Apeqquteqaat 9-mut akissuteqaatit innersuussutigineqarput, tassa Naalackersuisut paasisimasaaqarfigimmassuk, maannakkumut isumalluutit aamma maannakkumut soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussat misilittakkanit ilikkakat akisussaassusilimmik ingerlanneqaannarsinnaanerat. Naalackersuisut kisianni neriorsuisinnaanngillat, inatsimmik taasumangga – imaluunniit Inatsisartut Inatsisaannik tamanik allanik ingerlatsinermi – suliaqarnermi kukkusumik suliaqarneq pinngitsoorsinnaanngitsoq imaluunniit pisortaarfii innuttaasullu akornanni paatsooqatigiinnerit pisinnaasut.

Apeqqut 12:

Akissarsianut piumasaaqatit maanna qaffatsinneqalaarput. Suna tunngavigalugu taakku qaffanearpat – aammalu kisitsisit taakku anguniarlugit missingersuutit piviusuunngitsut sananeqarpat? Kalaallit Nunaanni piffinni innuttaasut katitigaanerat assigiinngisitaartorujussuuvoq. Kisitsisit taakku tamanut tunngasunngortinneqartut piffinni assigiinngitsuni ilaqutariinnut

nalinginnaasunut assigiinngitsorujussuarnillu inuussutissarsiuteqarsinnaasunut qanoq sunniuteqarnerat naatsorsuusiarineqarsimava?

Akissuteqaat:

Isertitaqaatinut killiliussat nutaat il. il. Aningaasaqarnermut inatsimmi 2022-mut isumaqatiginninniarnerni politikikkut akuerineqarput. Allanguutit allatanngorlugit oqaaseqaatit Aningaasaqarnermut Inatsimmi 2022-mut ilanngunneqarput aamma maannakkut naggataarutaasumik inatsisissamut ilanngunneqarlutik.

Maannakkumut Akileraartarnermut aqutsisoqarfimmu Inatsisartut Inatsisaat atuuttoq malillugu soraarnerussutisiaqalernissamut akiligassat akilernissaannut amigaataasut akiligassiissutigineqarsinnaapput, assigiinngissut akiliinissamut pisussaaffik aamma tassunga ukiumut atuuttumut soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussamut akiligassat assigiinngissutaat 2000 kr.-nit anneruppata. Killiliussaq tamanna maannakkut 4000 kr.-nut qaffanneqarpoq. Taamaalilluni qulakkeerneqarluni inuit soraarnerussutisiaqalernissamut pisussaaffiit annikitsumik eqqortitsinngitsut akileraartarnermut allagartamik qaffaassutilimmik ilanngaammik procentulimmik tigusinnginnissaat.

Assinganik isertitaqarnermut killigititaq ileqqaarinermut pisussaaffiup atuutsilernerani qaffanneqarpoq, taamaalilluni ileqqaarinermut pisussaaffik inummut narlusuumik titarnilimmik 0 procent-imiit piffissaanerani inummut ileqqaarisumut naligitinneqartumut, ileqqaarinermut tunngavik 125.000 kr.-nik naleqarpat, piffissaanerani ileqqaarinermut nalinut atuuttunut 100 procentimut, ileqqaarinninnermut nalit 175.000 kr.-uppata imaluunniit sinnerpatigit.

Naatsorsukkanik suliaqartoqarsimangilaq, soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussat inatsisaannik sunniutinik nunap immikkoortortaani sumiiffinni iluaqutaasunik ersersitsisunik. Taamaattunik naatsorsukkanik suliaqarneq annertuumik ajornakusoorsinnaavoq, sumiiffinni allani inuulluarnissamut pissutsit assigiinngissusaannik ilaqassappata, assersuutigalugu ilaallutik najugaqarnermut aningaasartuutit assigiinngissusaat, nunamit isumalluutaasinnaasunut periarfissat, angallannermut aningaasartuutit il. il. Naatsorsuutit taamaattut pisariaqartitsippat annertuumik annikitsukkaanik innuttaasut aningaasaqarnikkut pissusaannik ilisimasaqarnissaq, pisortaqarfiit piginngisaannik. Naatsorsuutit sammisaqarfinnut amerlasuunut tunngaviusutut kissaatiginarsinnaapput, soorlu ass. pisortatigoortumik ikiorsiineq pillugu inatsimmut, soraarnerussutisiaqalersinnaanermut siusinaartumillu suliunnaarnersiuteqalernernut, tunisinermi isertitaqaatinut il. il., kisianni Namminersorlutik Oqartussat pisinnaassuseqqortussuseqanngilat taamaattumik suliaqarnissap ingerlannissaanut.

Apeqqut 13:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaaitaanerup atorunnaarsinneqarsinnaanera qanoq akeqassanersoq paasisutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Akissuteqaat:

Naalakkersuisut apeqqummut tassunga isummersoreersimapput UKA2022-mi akissuteqaatinut allattukkani "Inatsisartut aalajangigassaattut siunnersuutit, Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UKA2023-mi pisussaaffilerneqartut Inatsisartut Inatsisaat nr. 21, 28. novembar 2016-imeersumik soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussat pillugit atorunnaarsitsinissamut siunnersuusioqqussut" akuerinnginneratigut. Taamaammat inussiarnersumik akissuteqaatit allattorsimasut innersuussissutigineqarput.

Inatsisip atorunnaarsinneqarnissaanut kingunissanik annertunerusumik naatsorsuineq ilaatigut utoqqalinersiutinitussat amerlassusaannik pisorta qarfinnut isumaginninnernit aggersut aningaasartuutunik ilanngussisussaasariaqassaaq. Naatsorsuinerit annertuupilussuit eqqartorneqarput, taakku piffissap sivikitsup ingerlanerani ingerlanneqarsinnaangillat, akissuteqaammik suliareqquneqartumi.

Apeqqut 14:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaatitaaneq atuutsinnagu soraarnerussutisiaqarnermik pitsanngorsaaneq aningaasanut inatsit aqputigalugu qanoq aningaasalersorneqarsinnaagaluarnersoq paasissutissiisutigineqassasooq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.?

Akissuteqaat:

Oqaaseq "inunnet soraarnerussusiat" nalinginnaasumik Qallunaat nunaanni pisortanit aningaasaliinikkut utoqqalinersianut atorneqartarpoq. Kalaallit Nunaanni oqaaseq "utoqqalinersiat" pillugit maani nunami aaqqissuussaq atorneqartarluni.

Apeqquteqaat annikitsumik ersernerluppoq, kisianni Naalakkersuisut pitsaanerpaamik akiniarsarissavaat. Akileraartarneq atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitamit kiisalu Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiinnit siornatigut nalilersorsimavaa naatsorsuutit, inuiaqatigiit agguataarnerisa allaatigisaanerisa allannguutaasa kingunerinit ataatsimut katillugit aningaasartuutit 1 mia. kr.-nik annertussuseqassasut, allannguutit tamakkiisumik pisorta qarfinnut missingersuutaat atuussimalerpata. Naatsorsuutit taakku suliarinerini ilanngunneqarsimangillat utoqqalinersiat saniatigut immaqaa aamma qaffassinnaaneri. Naatsorsuutit 1 mia. kr.-usut pingaarnertut assinganik utoqqalinersianut kiisalu peqqinnissaqarfinnut utoqqarnillu isumassuinerit aningaasartuutit qaffannissaannik ilaqarput. Tunngaviusumik Inatsisartut soorunami toqqarsinnaavaat aningaasaliissutit taamak annertutigisut pingaarnersiorneqarnissaat ukiunut aggersunut utoqqalinersiutit qaffannissaannut. Qularnangilarli tamanna annertuumik suliaassaasoq, pisorta qarfinnit arlalinnit allanit sullissinernik annertuumik ilanngaassinernik kinguneqartussaq, ataatsikkut akileraartarneq akitsuusiinerlu annertuumik qaffaaffigineqarnissaa akuerineqanngippat. Ullumikkut unammillernareerpoq Aningaasaqarnermut Inatsisip naligiissinnissaa, aamma suliap ingerlannissaanut pingaarnersiuneq taamak annertutigisooq periarfissaanngitsutut isikkoqarsinnaavoq.

Innuttaasunut annertuumik aningaasaqarnikkut pissutsinut ataatsikkut toqqiillortitsinernik kinguneqassaaq, utoqqalinersiutinut aaqqissuussat akileraartarnikkut taamaallaat tunngavilerneqassappata. Pisortaqarfiit aningaasartuutaannik qaffaanissamut takorluuineq siunissami politikkerinut utoqqalinersiutinik tunisinissamut maannakkut politikkerisut pingaarnersiunerisut qulakkeerneqarsinnaanngilaq. Namminersorluni suliunnaarnersiuteqarnissamut ileqqaarineq taamaalilluni siunissami suliunnaarsimasunut annerusumik aningaasaqarnikkut namminersornermik aamma naligiinnerunermik qulakkeerinneqataassaaq.

Apeqqut 15:

Kalaallit Nunaanni innuttaasut qanoq amerlatigisut soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaarneq ajornersut paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Akissuteqaat:

Naalackersuisut inussiarnersumik ataatsimiititaliamut siusinnerusukkut 24. oktobar 2022-mi allattukkat innersuussutigissavai. Allattukkani ersipput, missingersuutigineqartut inuit 18-t 65-illu akornanni ukiullit suliunnaarnersiuteqarnissamut ileqqaarinnermut akiliuteqarsimangitsut 3600-juunissaat.

Ataatsimiisitaliamit apeqquteqaammut akissuteqaateqarfissamut piffissaliussap iluani nalilersuinnermut akissuteqaateqarnissaq periarfissaanngitsoq, Kalaallit Nunaanni innuttaasut sulisinnaasut ileqqaarinninnissamut pisussaaffillit qanoq amerlatigisut, suli suliunnaarnersiuteqalernissamut aaqqissuussamut peqataanngimmata. Naatsorsuutigineqarpoq eqimattakkaat annikitsut eqqartorneqartut, innuttaasut annikinnerpaamik killigititaq ataallugu isertitaqaatillit, taakku aningaasarsiaqarnermut isumaqatigiissuutit malillugit atorfeqarnikuusimassanngitsut aamma inuusuttut, ileqqaarinissamut pisussaaffiligaaqqammersunik ilaqartut.

Apeqqut 16:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasat aningaaserivinnut akiliutigineqartut Kalaallit Nunaanni aningaasaliissutitut atorneqarsinnaanersut paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Akissuteqaat:

Ersernerlulaarpoq aningaaseriviit suut pineqarnersut, kisianni naatsorsuutigineqarpoq, suliunnaarnersiuteqarnissamut kasrsit imaluunniit bankit il. il., innuttaasut sinnerlugit suliunnaarnersiuteqarnissamut ileqqaariviit aqunneqartut.

Suliunnaarnersiuteqarnissamut ileqqaarinnermut piunasaqaatit nalinginnaasut atuupput, ilaatigut aklerliissinnaasut. Taamaammat pingaaruteqarpoq aningaasaliissutinit iluanaarutit pitsaanerpaajunissaat. Kisianni taakkut saniatigut pingaaruteqarpoq qaffasissumik isumannaallisassallugu ileqqaakkanit pigisat annaaneqannginnissaat. Tamanna piviusumik isumaqarpoq suliunnaarnersiassanit aningaasaatit aqunneqarnerat siammasissumik

nalorninaallisarneqassasut, taamaalillutik aningaasaliissutit sumiiffimmi ataasiinnarmiinniginniassammata imaluunniit ataatsimik pappilissatut nalilittut.

Suliunnaarnersiutitut suliffeqarfiit ataasiakkaat naliutitik aningaasaliiffinnut inissinniartarpaat, piunasaqaatit taakku akornanni naligiissinniarnearlutik. Nalinginnaasumik aktiet aamma obligationit kiisalu soorlu sanaartukkanut piviusunut nalillit naligiissinniartarpaat.

Innuttaasut suliunnaarnersiutissatut ileqqaagaat siammasisumik annertussusilinnut aningaasaateqarfinnut, suliunnaarnersiuteqarfinnut il. il. inissittarpaat, soorlu SISA-mut, PFA-mut P+-imut, Lærernes Pension-imut, Grønlandsbanken-ip Qimatut-pension-imut, AkademikarPension-imut il. il. Naalakkersuisut pissutsinut tamanut nutaanik ilisimasaqanngilaq, aamma taamaammat ilisimatitsissutigisinnaanngilaa suliunnaarnersiutitut karsimi uninngasuutit ileqqaarinernit aningaasaliissutaasinnaasut imaluunniit maani nunami aningaasaliissutaasinnaasut qanoq annertutiginerinik. Taakku saniatigut ingerlaavartumik aningaasaliissutit assersuutigalugu assigiinngitsuni nalillit aamma pappilissatut nalillit uussortarpaat, taamaalillutik piviusumik suliunnaarnersiutitut ileqqaarinerit piffissap ingerlanerani allanngorartarput.

Iluanaarutitut sillimanissaq pillugu piunasaqaatit aamma nalorninartumik siammaassinerup pinerit tamaasa piunasaqaatigaa, inuiaqatigiit ilaasa suliunnaarnersiuteqarnissamut ileqqaagaat nunap avannaanut inissinneqartariaqartut. Kalaallit Nunaanut immikkuullarissuunngilaq. Assersuutigalugu Norskit suliunnaarnersiuteqarnermut aningaasaateqarfia (siusinnerusukkut uuliamut aningaasaateqarfik) 12.000 milliard nkr.-nit aningaasaatit amerlanerit nunanut allanut 65-t sinnerlugit amerlatigisunut agguataarneqarsimapput suliffeqarfinnut 9000-inik amerlanerusunut. Tassunga pingaarutilittut anguniagaavoq, pigisanik aningaasaliissutit Norgemi inissisimanginnerat (Najoqqutassiaq: <https://www.nbim.no/en/the-fund/investments/#/>) Tamanna aningaasaliissutit siaruartinnissaannut kissaateqarnermut attuumassuteqarpoq aamma taamaalilluni avaqqunneqassalluni Norskit immikkut ajornartooratarsinnaanerit siunissami utoqqarnut artornanginnerunissaa. Anguniakkamut tassungattaq atuuppoq maani nunami ileqqaarinissamut. Illuinnarsortumik Kalaallit Nunaanni suliunnaarnersiutissanik ass. nunap iluani aalisakkerivinnut taamaammat inissiinissaq suliunnaarnersiutissanit ileqqaakkanit pigisat annaasaqaateqarnermik kinguneqarsinnaapput assersuutigalugu erngertumik uumassusillit allannguutaannut atatillugu, soorlu taamani saarulliit ukiut ikitsut ingerlanerini tammarmata.

Soorunami allannguutaanngilaq, Naalakkersuisut suliunnaarnersiutinik pigisanit assinganik allanik maani nunami aningaasaliinissaq kissaatigimmassuk.

Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussaq pillugu inatsimmi piunasaqaataavoq, soraarnerussutisialeriviit karsianni, aningaasaateqarfinni il. il. taamaallaat ileqqaarinnittoqarsinnaasoq, tamanna aningaasaateqarfiit pillugit inatsisaanni ilaasoq. Tamanna isumaqarpoq soraarnerussutisiaqalernissamut imaluunniit imminut sillimmasiiffissanut aaqqissuussanut akiliineq

pisinnaanngitsoq, nunani pilersitsiffiusimasuni, sillimmasiisarfiit pillugit inatsit atuutinngippat imaluunnit Aningaasaateqarnermut nakkutilliisoqarfik pisinnaatitaanngippat nalunaarutigissallugu sillimmasiisarfinnik ingerlatsinermut akuersissut. Inatsimmut tamatumunnga piunasaqaatip siunertaraa innuttaasut illersussallugit nalorninartunut imaluunniit allaat uukapaatitsiniartartunut aamma qulakkiissallugut pitsaasumik pigisanik ingerlatsinermut nakkutilliineq. Inatsit taakku saniatigut navianaataasinnaasunik killiliisuvoq aamma aningaasaliinerit siammarternerinut. Naalagaaffimmit inatsisaasut eqqartorneqarput, Naalakkersuisut allanngortiinnarsinnaanngisaat.

SISA ukioq 2021-mut ukiumut nalunaarutimini ilisimatitsissutigaa tulliuuttumi soraarnerussutisiaqalernissamut maani nunami aningaasaliiffini (qupperneq 5):

” Kalaallit Nunaanni aningaasaliineq

Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfittut kisiartaasutut ilaasortat taamatullu SISA-p nammineq soqutigisaraa nunami maani ineriartornerup tapersorsornissaa. SISA taamaaliorpoq Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiortunut iluanaaruteqarnissamut atugassarititaasut tunnga vigalugit aningaasaliisarluni. Aningaasaliissuteqarnerni taakkunani sulit qitiutinneqassaaq iluanaarutit aamma nalorninartoorfiusinnaasut akornanni eqqortumik oqimaqatigiittoqarnissaa, taamatuttaaq SISA-mit sapinngisamik ujartorneqassaaq nuna tamakkerlugu aningaasaliissuteqartarnissaaq. Taamaattorli aammattaaq paasivarput Kalaallit Nunaanni aningaasaliisarnerit pillugit politikikkut nalornisoqartoq. Piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu aningaaliisartutut SISAmi pisariaqartinneqarpoq politikikkut piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu pilersaarusiortoqarnissaa atituumik isumaqatigiissuteqarnikkut, naalakkersuinikkut allanngortoqaraa ngat allanngortussaannngitsunik.”

Taamaattorli ukiumut nalunaarusiami ersinngilaq, SISA qanoq annertutigisumik maani nunami aningaasaliisimanera imaluunnit immikkoortortaqaqfinnut sorlernut.

Soraarnerussutisiassatut GrønlandsBanken-imiittut Qimatut-pension aqutigalugu ileqqaakkat pigisat iluaqutaasumik pingasunut assigiinngitsunut aningaasaliiffigisinnaasunut agguarneqarsinnaapput. Aningaasaliiffigisinnaasat assigiinngitsut ersersippaat aningaasaliissutaasartut isorartussusaat aamma nalorninartorsiorsinnaassuseq. Nalinginnaasumik aningaasaliiffigisinnaasalli nunarsuaq tamakkerlugu aktienit aamma obligationinik assigiinngitsunik

naligiissarneqarsimapput. Naalakkersuisut ilisimanngilaat, nalillit aammattaaq Kalaallit Nunaanni aktienut inissiisoqarsimanersoq tassunga atatillugu, kisianni naatsorsuutigineqarpoq killilimmik taamaallaat annertussuseqaratarsinnaanera.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Naja H. Nathanielsen

Naja H. Nathanielsen

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq
Maani

UKA 2022/109 – Apeqquteqaatinut akineqarsimannngitsunut akissuteqaat

Brevdato: 14-11-2022
Sagsnr. 2022 - 5424

Naalakkersuisut ulloq 5. november 2022 apeqqutit 16-it ulloq 7. november 2022 nallertinnagu akeqquneqartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit tiguaat. Paasissutissat pisariallit suli katersorneqarnissaat peqqutaalluni apeqquteqaatini 16-iusuni marluk piffissaritinneqartup qaangiutinnginnerani akineqarsinnaasimannngillat.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Ataani tulliuttuni apeqquteqaatit sinneruttut marluk (apeqqut 6 aamma 8) akissuteqarfigineqarput.

Apeqqut 6

Apeqqummut siulianiittumut nangissutitut ataatsimiititaliamit paaserusunneqarpoq "suliassat" (maleruagassat nutaat atuutileranni) qassit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit suliarineqarsimanersut. Akissummi suussutsinut immikkoortiterlugit suliassat amerlassusiat paasissutissiissutigineqassasoq kissaatigineqarpoq. Kiisalu innuttaasut maleruagassanik iluaquteqartussatut kissaatigisagut sinnerlugit aningaasat aqutsivigineqartut pillugit paasissutissat najukkanut immikkoortiterlugit akissuteqaammut ilanngunneqartariaqarpoq.

Akissuteqaat:

Apeqquteqaat ajoraluartumik ersarinngilaq, taamaammat Naalakkersuisut apeqqut pillugu nalornissuteqarput eqqortumik paasinerlugu. Kisianni paasinarpoq ataatsimiititaliap kissaatigigaa tulliuttut paasissutissiissutiginnissaat:

Inuit amerlassusiat, ukioq 2022-mi ukioq 2021-mut soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasusaaatitaanermik naatsorsukkanik pisimasut	
Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussamut peqataasusaaatitaanermik ukiullit inuit amerlassusiat katillugit	39.936
125.000 kr.-t sinnerlugit isertitaqaatit tunngavigalugit soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussamut peqataasusaaatitaanermik inuit amerlassusiat.	15.222

Inuit amerlassusaat, soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaarnissamut akiliisinneqanngitsut, appasinnerpaaffiata 100.000 kr.-nit 125.000 kr.-nut ukioq 2021-imi qaffanneqarnera peqqutaalluni (Kommuninut agguaqatigiissillugit)			
	Inuit tamarmik katillugit, soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaataanerermut ilaasut	Inuit amerlassusaat, soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut akiliisussaanerermut peqataasussaataanerermut ilaangitsut	Procent-inngorlugit akiliisussaataanerermut annertussutsit
Avannaata	7.427	384	5,2%
Kujalleq	4.233	207	4,9%
Qeqertalik	4.183	189	4,5%
Qeqqata	6.315	252	4,0%
Sermersooq	17.778	592	3,3%
Katillugit	39.936	1.624	4,1%

Malugeqquneqarpoq innuttaasut ilarpasui soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussamut peqataasussaataanerermik malittarisassat allangortinneqarnerisa kingorna soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussamut akilersuinissaminnut pisussaataarunnaartut, soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussamut suli akilersuisussaammata, tassami atorfeqarnerminnut atatillugu soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut isumaqatigiissummut ilaammata. Tamanna soorlu SIK malillugu isumaqatigiissuteqartunut atuuppoq.

Inuit amerlassusaat ukioq 2021-mi akiligassaannik annikilliliiffineqarnikkut aamma taamaamat 125.000 kr.-it aamma 175.000 kr.-nit akornanni ileqqaarnissannut tunngavillit (Kommuninut agguaqatigiissillugit)			
	Inuit amerlassusaat katillugit, soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussamut peqataasussaataasut	Inuit amerlassusaat akiligassaminnik annikilliliiffineqartut	Procent-inngorlugit akiligassaminnik annikilliliivigneqartut annertussusaat
Avannaata	7.427	735	9,9%
Kujalleq	4.233	401	9,5%
Qeqertalik	4.183	446	10,7%
Qeqqata	6.315	559	8,9%
Sermersooq	17.778	1.242	7,0%
Katillugit	39.936	3.383	8,5%

Aningaasat aalajangersimasumut atugassat utertinneqarnerisa annertussusaat	
	Inuit amerlassusaat
Inuit amerlassusaat, akileraartarnermut allagartap qaffanneqarnerata* kingorna tigusaqarsimasut	2.923

* Naalagaaffimmit kukkunernik nalunaaruteqartoqarsimavoq akilerneqanngitsunik, taakku kisitsisini ilaangillat

Ukiup 2022-p affaata siulliani Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussamut peqataasussaaitat pillugit saaffiginnissutit amerlassusaat*	
Saaffiginnissutit amerlassusaata missingersorneri katillugit (e-mail, oqarasuaat, ornigullutik saaffiginnittut)	miss. 1.000

* Periarfissaanngilaq saaffiginnissutit sorliit akornini, ukiut 2018-imit 2020-mut ileqqaarfiit ukiui aamma saaffiginnissutit apeqqusiinerillu pillugit. Aammattaaq oqarasuaatikkut ornigullunilu saaffiginninnerit amerlassusaasa missingersuutigaat, saaffiginnissutit taamak ittut siunertaat tunngavigalugit nalunaarsorneqarneq ajornata.

Apeqqut 8

Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinermut peqataasussaaitaanermik atuutilersitsinermi misilittakkat "pitsaanerpaajungitsut" Naalakkersuisut paasissutissiissutigaa. Tamanna tunngavigalugu atuutilersitsinerup, ineriartortitsinerup piviusunngortitsinerullu iluatsiffiunngitsup qanoq nukissanik atuiffiutigisimanagera paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Apeqqummut tunngaviuvoq nalinginnaasumik nassuiaatini paasissutissiissutigineqarmat IT-mi nalunaarsuiffiup ineriartortinnerata kingusinaarluni aallartinneqarnera, suliasumik naammangitsumik ilisimasaqarneq paatsuinerillu aammalu sulisussat naammattumik piginnaasallit pissarsiariniarneqarnerisa ajornakusoorsimanagera.

Akissuteqaat:

Ataani allattuiffimmi ukioq 2017-imit 2021 ilanngullugu soraarnerisuteqalernissamut aaqqissuussamut peqataasussaaitaanermik ilisarititsinermut, ineriartortitsinermut, atortuulersitsinermut aamma aningaasartuutitut katillugit naatsorsorneqarput. Naatsorsuutini aalajangertoqarsimannngilaq, aningaasartuutit appasinnerusinnaagaluarnermut, soraarnerisuteqalernissamut aaqqissuussamut peqataasussaaitaanermik ilisarititsinermut, ineriartortitsinermut, atortuulersitsinermut ingerlatsineq pitsaaneruserisimagaluarpat. Taamaattorli peqqutissaqarpoq naatsorsuutigineqarsinnaasoq, pitsaaneruserisimik ingerlatsineq ineriartortitsinermut atortuulersitsinerimullu piffissarititamik sivikinnerutitsinnaasimagaluarnera. Tamatuma ataatsikkut sipaaruteqarnermik inerneqarsimassagaluarnera, aningaasaliissutit isumalluutillu suliamut atornerqartut sulianut allanut nuunneqarsimanageri imaluunniit sipaarfigineqarsimanagera apeqqutaapput.

Soraarnersiuteqalernissamut aaqqissuussamut peqataasussaatitaanermik ilisarititsinermut, ineriartortitsinermut, atortuulersitsinermut piffissami 2017-imiit 2021 ilanngullugu aningaasartuutit	
It-mik ineriartortitsineq (avataanit pilersuisoq)	3.643.766 kr.
Soraarnersiuteqalernissamut aaqqissuussamut peqataasussaatitaanermik ingerlatsinermut ineriartortitsinermullu Akileraartarnermut Aqutisoqarfiup aningaasartuutai *	9.375.000 kr.
Katillugit	13.018.766 kr.

* ukiuni tallimani atorfillit pingasut ukiumut 625.000 kr.-nik nalillit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Naaja H. Nathanielsen
Naaja H. Nathanielsen